

Duurzaam melkvee

Het waarom en hoe.

Willem van Laarhoven
23 november 2010

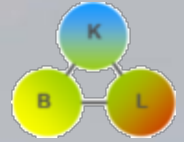
Valacon-Dairy v.o.f.

- Onderzoeks- en adviesbureau voor duurzaam melkvee.
- Richt zich op de economische, ecologische en maatschappelijk voordelen van de verduurzaming van het melkvee.
- Begeleidt melkveehouders die de duurzaamheid van hun melkvee willen verbeteren.
- Eind 2010 totaal 10 werkgroepen (120 melkveehouders) in 5 provincies.
- 4 vennoten doen het werk.

De onderwerpen

- Wat is een duurzame koe?
- Waarom is duurzaamheid belangrijk?
- Waar liggen de aangrijpingspunten voor meer duurzaamheid?

Wat is een duurzame koe?

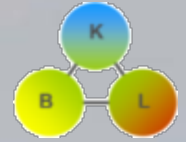
Een koe die dankzij:

- een goede genetische basis,
- goede leefomstandigheden,
- en een goede bedrijfsvoering,

... de economisch optimale productieve levensduur kan bereiken.

Overwegingen bij de economisch optimale productieve levensduur (PL).

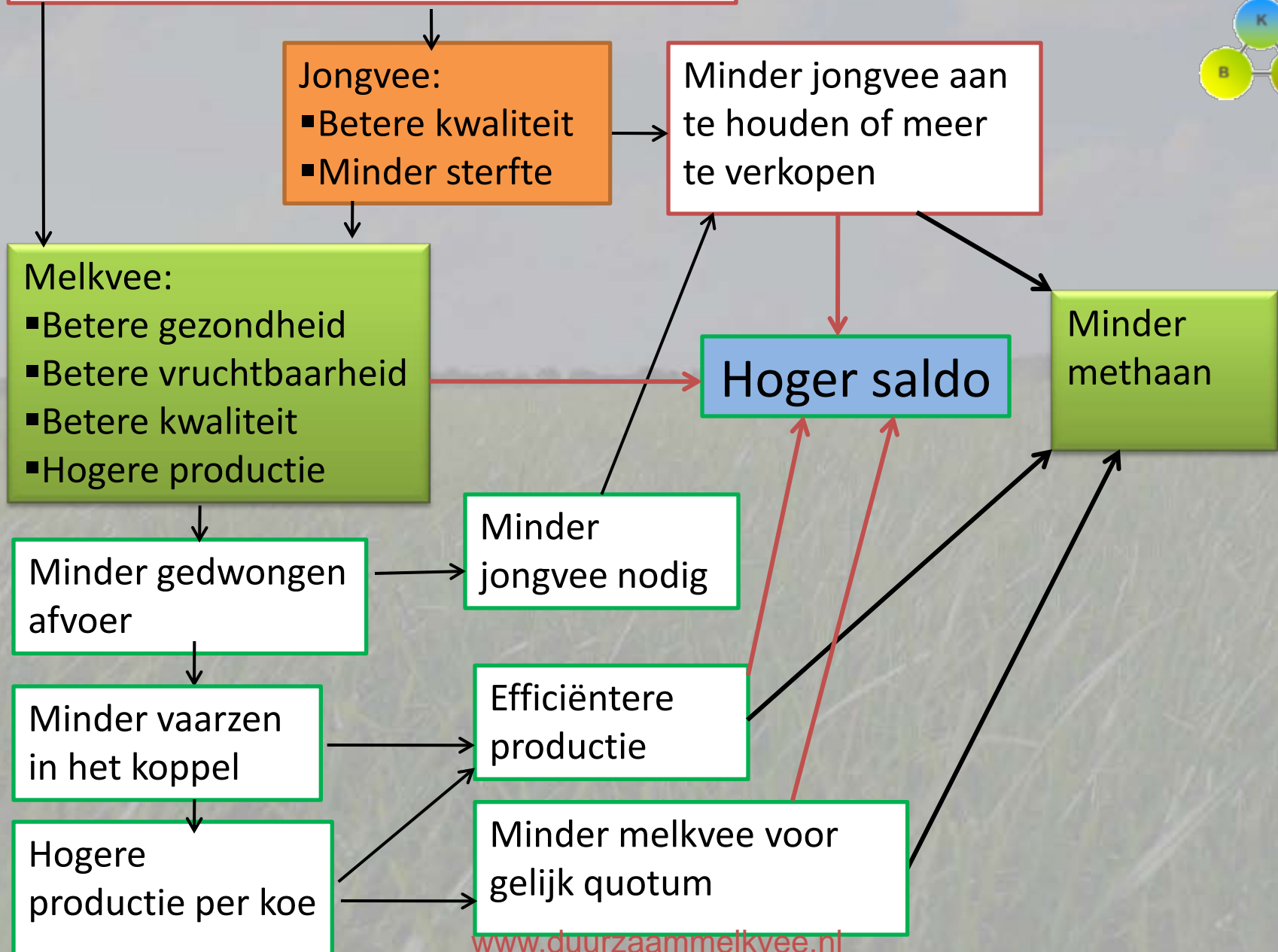
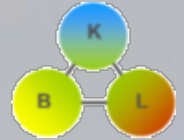
- Duurzaamheid is een strategische overweging.
- Bij optimalisaties voor PL de volgende aspecten meewegen:
 - De ontwikkelingen van de prijsverhoudingen
 - Invloed PL op specifieke problemen van oudere veestapel
 - Kosten van de PL-gerelateerde problemen (gezondheid, efficiëntie, opfokkosten, arbeidsbehoefte, etc.)
 - Invloed van duurzaamheidsmaatregelen op de PL-gerelateerde problemen.
 - Kosten en baten per saldo van door op verlenging van de PL gerichte maatregelen.
- De sociaal-maatschappelijke gevolgen bij ongewijzigd en gewijzigd beleid van de melkveehouder.

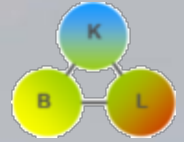

Wat levert duurzaamheid op?

- Een hogere jaarproductie en levensproductie.
- Een hogere voerefficiëntie.
- Lagere opfokkosten.
- Lagere uitvalskosten.
- Lagere arbeidskosten.
- Voordelen voor het milieu (methaan, CO₂, ammoniak).
- Sociale voordelen (arbeidsbesparing, werkplezier).
- Maatschappelijke voordelen (meer diergezondheid, meer dierwelzijn).

Duurzaamheidsmaatregelen

Wat zijn de belangrijkste kostenposten?

(de ervaring uit de werkgroepen)

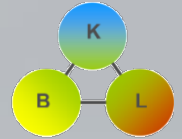
- Behandelkosten en medicijnkosten:
 - €0,37 tot €1,94 per 100 kg melk → € 3.300 tot €17.500 per jaar.
- Kosten gederfde opbrengsten melk als gevolg van problemen met de gezondheid, de reproductie en de stress (€10.000 tot €25.000,-)
- Kosten klinische en subklinische mastitis € 9.500,-
- Kosten van klauwgezondheid €1.300,-
- Kosten van stofwisselingsproblemen € 2.500,-
- Opfokkosten € 3,50 tot €6.81 per 100 kg melk.
- Arbeidskosten € 4.000,- tot € 6.000,- per jaar.
- ***In de praktijk meer dan € 6,75 per 100 kg melk verschil in kostprijs.***

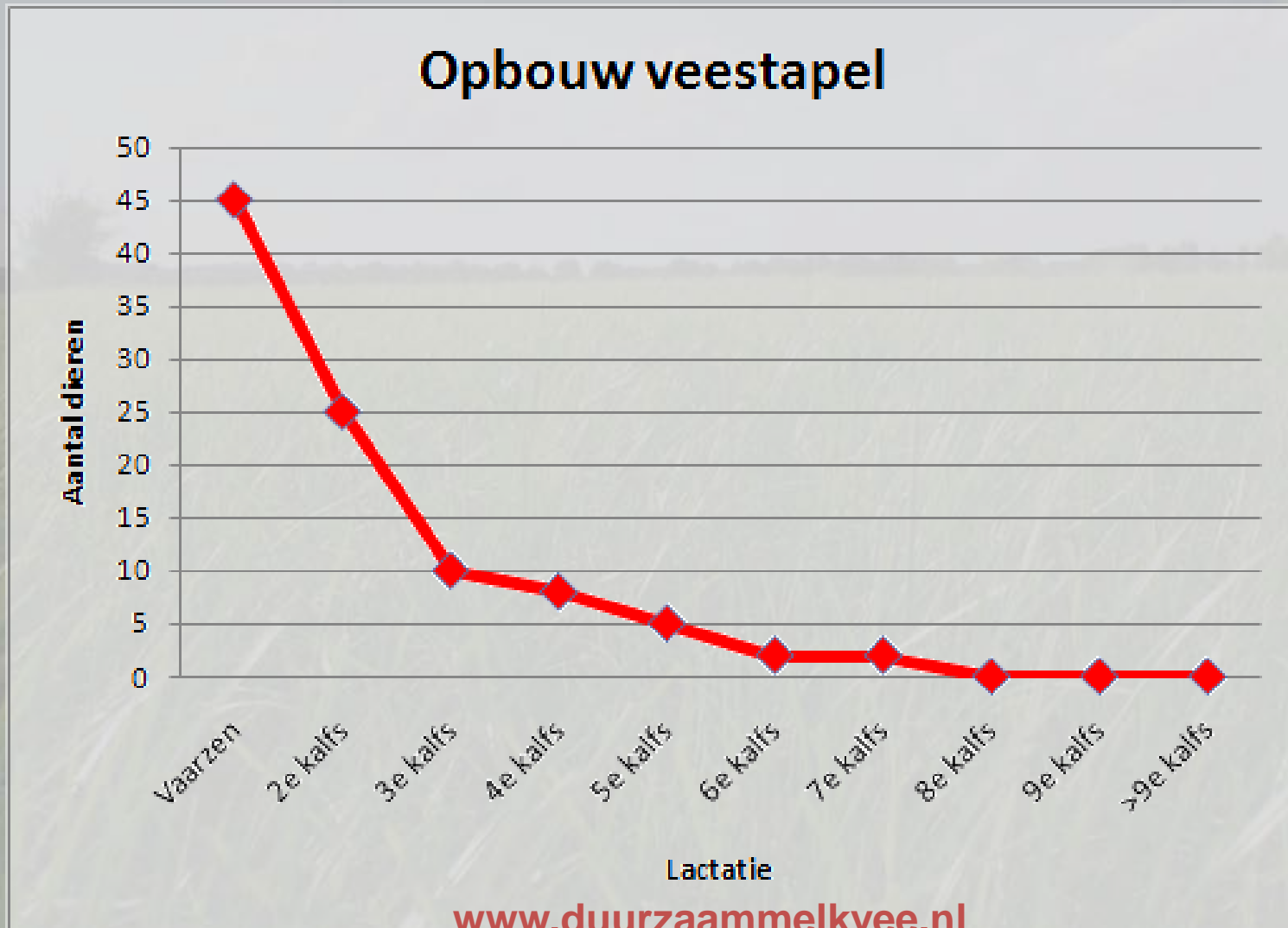
Waarom worden onze koeien niet ouder dan ruim 3 lactaties?

50% tot 70% van de koeien valt uit in de eerste 3 lactaties.

Opbouw veestapel als waarschuwing?

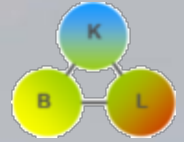

Wat zijn de redenen van uitval?

Problemen met:

- de stofwisseling.
- benen en klauwen.
- de uiergezondheid.
- de reproductie.

Wat zijn de oorzaken?

- De problemen die voortkomen uit een onbalans binnen de driehoek koe-boer-leefomstandigheden.
 - De leefomstandigheden passen niet bij de kwaliteiten en vereiste prestaties van de koe.
 - De bedrijfsvoering en het management zijn onvoldoende gericht op verduurzaming
 - De gangbare fokkerij is onvoldoende gericht op verduurzaming.
- Het aan- en afvoerbeleid van de melkveehouder dat geen rekening houdt met strategische belangen.

Waar liggen de aangrijpingspunten?

- 90% van de uitval onder jongvee vindt plaats vóór insemineren.
- Van de problemen in de eerste 120 dagen na afkalven is 75% terug te voeren op de droogstand en de jongveeopfok.
- Van de uitval van het melkvee vindt 40% tot 60% plaats binnen 120 dagen na afkalven.

Knelpunten jongvee opfok

- Weerstand eerste 3 maanden (biestgift en huisvesting).
- Huisvesting eerste 6 maanden (hygiëne en klimaat).
- Ontwikkeling en groei eerste jaar (voeding).
- Leeftijd insemineren (voeding en management).

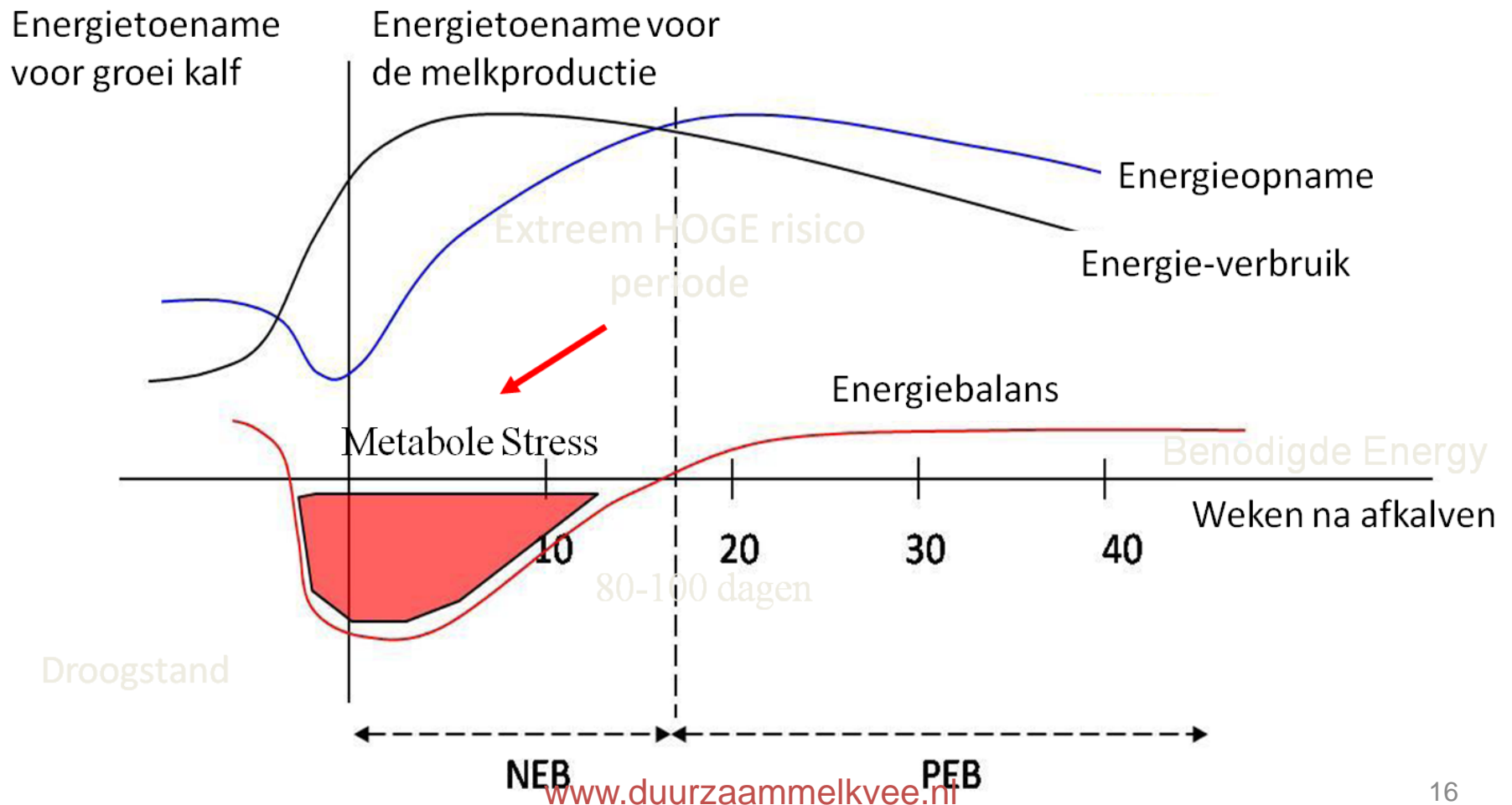
Knelpunten transitie melkvee

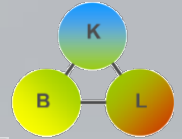
- Conditiebeheersing
- Afkalfproces
- Energievoorziening
- Voeding
- Mineralenvoorziening

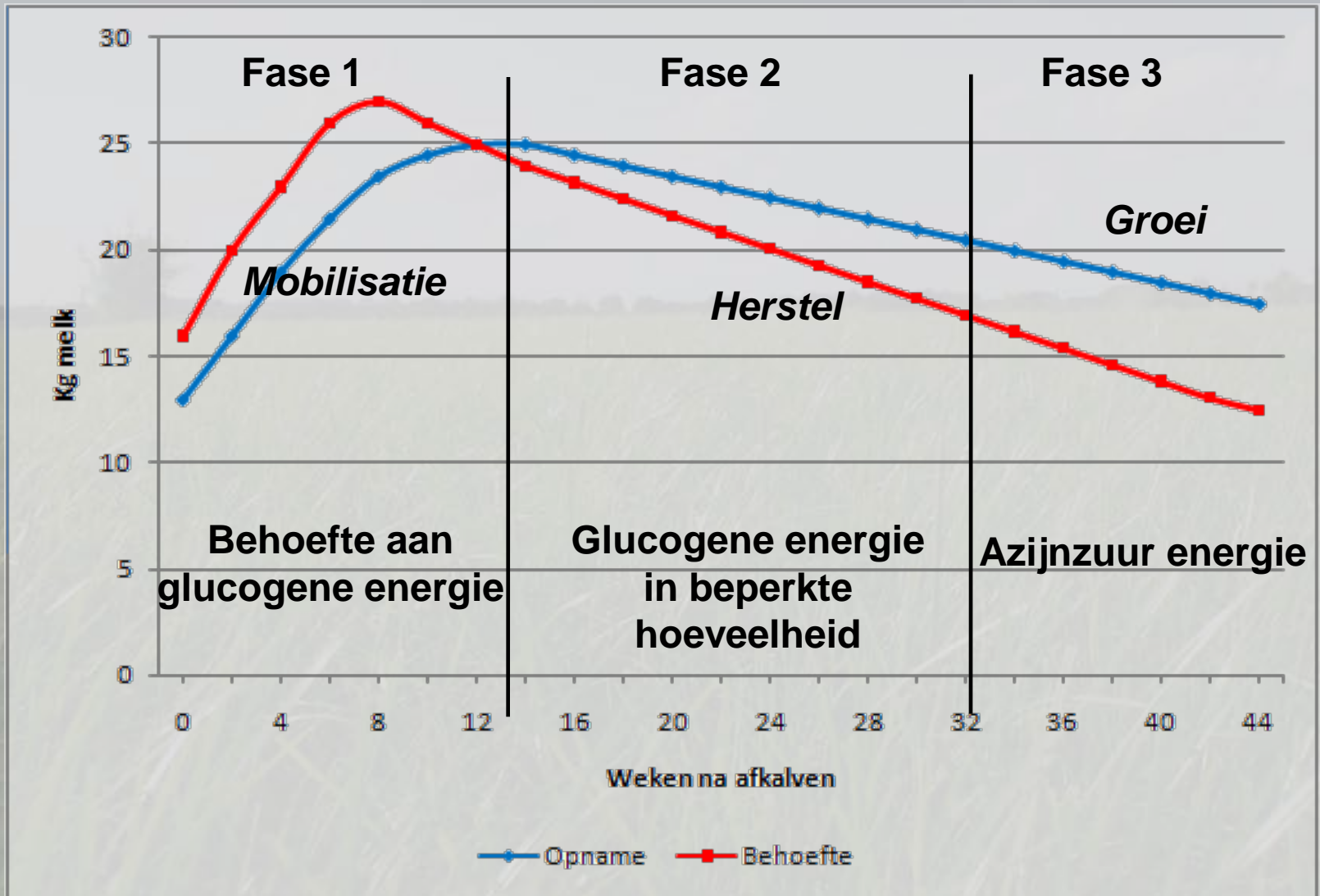

Beheersing van de energievoorziening tijdens de transitie

Voerstrategie aan laten sluiten op behoefte

Knelpunten in de fokkerij.

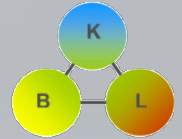
- De fokkerij heeft zich te lang gericht op hoge producties.
- Door het eenzijdige fokbeleid en het opeenvolgend gebruik van verwante stieren is de genetische basis van de melkveestapel verzwakt.
- Fokken voor duurzaamheid vraagt een gerichte selectie op kwaliteiten en kenmerken die de levensduur beïnvloeden (op bedrijfsniveau en bij organisaties).
- De introductie van merker-technologie dient gepaard te gaan met voldoende dochterinformatie.
- Het fokbeleid van de melkveehouder is te weinig afgestemd op de specifieke bedrijfsproblemen.

Knelpunten in de bedrijfsvoering en het management

- Het ontbreekt vaak aan strategische ondernemersdoelen of ze zijn niet helder geformuleerd.
- Te weinig onderscheid gemaakt in management (planning en bewaking) en bedrijfsvoering (uitvoering).
- Er wordt te weinig aandacht besteed aan knelpuntanalyses als basis voor maatregelen en kosten.
- Er zijn onvoldoende instrumenten voorhanden voor een goede, en aan duurzaamheid gerelateerde, kostprijsanalyse en –bewaking.

Praktijkvoorbeeld (3 jaar in werkgroep)

- Vervanging: van 35% naar 25%
- Levensproductie: 29.000 → 44.000 (doel 60.000)
- Lactaties: 3 → 4 (doel 5)
- Melkkoeien: 150 → 135 (gelijk quotum)
- Jongvee: 120 → 90 (doel 60)
- Mestproductie: ca. 1000 ton lager
- Ammoniak: ca. 15% lager
- Methaan: ca. 12% lager
- Financieel voordeel: €23.000/ jaar inclusief mestvoordeel
- Voordeel na 3 jaar €103,- /koe/jaar excl. mestvoordeel

Een duurzame veestapel?

Het levert de sector veel op!

